

Висновок експерта як засіб доказування у господарському процесі

Гуменюк Ж.О., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат економічних наук Загорняк Н.Б.

Судова експертиза виступає як самостійний науковий напрям, у межах якого розроблена загальна теорія і визначено її місце в системі наукового знання, та як один з засобів доказування у господарському процесі. Як визначено пленумом Вищого господарського суду України у постанові «Про деякі питання практики призначення судової експертизи», неприпустимо ставити перед судовими експертами правові питання, вирішення яких чинним законодавством віднесено до компетенції суду [1]. Отже, судова експертиза у господарському процесі призначається лише у разі дійсної потреби у спеціальних знаннях, тобто у разі, коли висновок експерта не можуть замінити інші засоби доказування, при цьому використання науково-правової експертизи не передбачається.

Характерними ознаками висновку експерта у господарському процесі, на нашу думку, є наступні: належність, допустимість, використання спеціальних знань, виконання судовим експертом, до того ж висновок експерта не є актом державного чи іншого органу і, отже, не може бути оскаржений у господарському суді.

Варто звернути увагу на те, що не може вважатися актом судової експертизи висновок спеціаліста, наданий заявникові (юридичній чи фізичній особі) на підставі його заяви, навіть, якщо відповідний документ має назву «висновок судового експерта» або подібну до неї, оскільки особа набуває прав та несе обов'язки судового експерта тільки після одержання нею ухвали про призначення експертизи.

Згідно з ч. 2 ст. 10 Закону України «Про судову експертизу» судовими експертами державних спеціалізованих установ можуть бути фахівці, які мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності [2]. Передбачена можливість залучення також судових експертів, які не є працівниками державних установ. Стаття 11 цього Закону чітко визначає осіб, які не можуть бути судовими експертами.

Заперечення щодо висновку експерта можуть бути викладені учасником судового процесу господарському суду, в тому числі й апеляційної інстанції, на загальних підставах у письмовій або в усній формі.

Враховуючи вищевикладене, можна стверджувати, що судова експертиза займає важливу роль у господарському процесі, а саме у процесі доказування обставин особами, які беруть участь у справі, з метою обґрунтування своїх вимог і заперечень, при цьому висновок експерта не є достаточним та обов'язковим, а досліджується судом на рівних з іншими доказами по справі. Особливої уваги варте обґрунтування необхідності проведення відповідної судової експертизи, а також питання, що будуть поставлені на вирішення експерту.

Список використаних джерел:

1. Постанова пленуму Вищого господарського суду України № 4 від 23 бер. 2012 року

«Про деякі питання практики призначення судової експертизи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Про судову експертизу : Закон України від 25 лют. 1994 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.

Державне регулювання діяльності транснаціональних корпорацій в Україні

Давиденко О.В., студент ННІПП НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент *Геліч Ю.О.*

Транснаціональна корпорація – це компонент світової економіки, який підпорядковується її законам розвитку і справляє зворотний вплив на світову економіку, це продукт глобалізаційних процесів. Зазначений взаємозв'язок ТНК та процесу глобалізації підтверджується дослідженням етапів еволюції транснаціональних корпорацій.

Сьогодні у світі роль ТНК посилюється і, навпаки, слабшає роль національних економік, що приводить до протиріччя інтересів між транснаціональними корпораціями та державами. Таке протиріччя може негативно впливати на економічний стан держави. Саме тому виникає необхідність регулювання діяльності ТНК.

Таким чином, з'явившись як результат глобалізації, ТНК почали керувати цим процесом і прискорювати його в цілях максимізації власних економічних інтересів. У зв'язку з тим, що сучасний процес транснаціоналізації набув багатьох нових рис, істотно впливає не тільки на світову економіку, а також і на економіку країни розміщення корпорації. [1, с. 99]

Інвестиції ТНК як засіб розвитку України потрібно розглядати у контексті реальних переваг і вад. Можна виділити наступні переваги:

- кожен прихід на наш ринок нового міжнародного гравця підвищує привабливість країни;
- інвестований капітал стає складовою частиною відтворювального процесу України;
- поширення міжнародних стандартів підготовки кваліфікованих кадрів і як наслідок зростання продуктивності праці;
- ТНК змушують місцевий бізнес замислитися над ефективністю. Так Coca-Cola Company підвищила якість українських напоїв;
- останнім часом простежується тенденція – Київ стає центром регіонального бізнесу багатьох ТНК;
- ТНК сприяють розвитку національної науково-дослідної бази;

Хоча загалом діяльність ТНК позитивно позначається на економічному розвитку і конкурентноздатності України, існує й багато недоліків:

- придушення своєю потугою місцевих фірм та поступове витіснення вітчизняних виробників. Так, BritishAmericanTobacco ділить понад 90% внутрішнього ринку з іншими закордонними виробниками [2, с. 43];
- вивезення основної частини прибутку від діяльності філій та дочірніх підприємств. Проте виведення капіталу з України транснаціональними корпораціям, поки що не вигідне: весь прибуток реінвестується в завоювання українського ринку.

- багато компаній дотепер закуповують більшу частину сировини й обладнання за кордоном, у своїх власних підрозділів. Тому співпраця ТНК з